

odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Naročno in naznanila sprejema upravnishvo v Gorici, Semeniška ulica št. 16 Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekalšču nasproti mestnemu vrtu in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 12 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Po resnici k prostosti.

Govoril J. Kosar na shodu goriških krščanskih društev na Sv. Gori.

Krščanski bratje in sestre! Laž je privedla ljudstva v sužnjost. Lažnjivi nauki liberalstva in socialne demokracije so ljudi tako zaslepili, da so se prostovoljno podali v sužnjost, pod katero zdaj zdihujejo. Znan je latinski rek: „Mundus vult decipi, ergo decipiatur“, po naše bi se reklo: „Svet rad vidi, da se ga slepi, torej slepimo ga!“ Že prvi liberalni agitator, hudič, zvita kača, je v naši prvi materi Evi vzbudil napuh in poželjivost, da je s posebno radostjo sprejela lažnjivi liberalni nauk: Ni res, kar vama je Bog razodel, marveč, ako bosta jedla prepovedani sad, se vama bodo šele oči odprle, da bosta kakor Bog, neodvisna od Boga.

Vsled tega sleparskega nauka so naši prvi starišči pahnili vse človeštvo v sužnjost greha. V sužnjosti je zdihovalo človeštvo ne le v starem veku, ampak zdihuje deloma tudi v sedanjem veku lažnjive prostosti in napredka. Sužnjosti ni kriva odvisnost služabnikov in podložnih od gospodarjev in predstojnikov, tudi ne razlika med ubožci in bogatini, ampak človekova zaslepljena samovoljnost, ki je zavrgla staro resnico: „Ljubi Boga nad vse, in bližnjega ko sam sebe.“ Človek neodvisen od Boga se da slepiti od prilizjenih zapeljivcev. Kar se prične njegovi poželjivosti in prevzetnosti, to rad poslušša in sprejme, naj bo še tako škodljivo; resnico pa zavrže, ker je zoprna človeški samopašnosti.

Kdor hoče ljudstvo oslepariti, ga omami z vsemi mogočimi nasladnostmi. Zelo pripravno sredstvo, da se omami ljudstvo, da ne spozna sleparstva svojih sovražnikov, ki mu hočejo oropati pravo voljo in osebno prostost je alkohol. To je tista moč, ki je v vinu, pivu in žganju, in človeka omami ali vpijani;

zato pravimo takim pijačam: alkoholne ali opojne pijače.

Duhovnik nekje v hribih pride v neko hišo. Postrežljiva gospodinja mu brž ponudi žganja. Duhovnik ga hvaležno odkloni. „O, naj le vzamejo,“ sili ona, „saj ni narejeno, ampak prav domače.“ „Ga ne pijem,“ odgovori duhovnik. „Naj mi verujejo, to ni kakšen špirit, ampak prav ta pravo žganje.“ „Ne pijem!“ „Prav res, naj mi verujejo, je prav ta pravo!“ „Verujem, da je ta pravo,“ de duhovnik, „pa tudi hudič je ta pravi, in ako bi prav ta pravi hudič prišel k vam, ali bi ga sprejela?“ Žena je zdaj razumela, da se duhovnik boji žganja, kakor hudiča. S tem nočem nikakor reči, da je alkohol hudič in da ga je treba tako sovražiti, kakor hudiča, pač pa mu je zelo podoben. Slavni angleški dramatik Šekspir je izrekel svoje mnenje o alkoholu v igrokazu „Otelu“ tako-le: „O nevidni duh vina, ako nimaš še imena, ki bo te značilo, imenuj se hudič.“ Dragi poslušalci! Te ga hudiča Vam hočem pokazati. O njem vam hočem povedati resnico. Resnica je sicer zoprna, posebno prijateljem in sužnjikom alkohola; pa Kristus pravi: „Resnica vas bo oprostila.“

Rekel sem, da je alkohol podoben hudiču. Komaj se je ljudem prikazal, brž jih je premotil, da so ga imenovali špiritus t. j. duh. Akoravno nima življenja, vendar mu pripisujejo moč, da daje življenje, „aqua di vita“, t. j. voda življenja. Človeka tako oslepari, da vidi vse drugače, kakor je res; ne čuti lakoti, pač pa žejo, četudi je pil do vrha; ne čuti ne mraza, ne vročine, ne bolečine, ne trpljenja, ne uboštva, ne sramote. Marsikoga tudi obsede. Takim obsedenim pravimo, da so pijani. Tedaj glavni deli hudiča, sleparstvo in obsedanje ima tudi alkohol.

Kdor se mu uda, zgubi pravo voljo. Ni več sam svoj gospod, ampak suženj svoje strasti in pivskih navad; izgubi

moštvo. Japonci imajo pregovor: „Najprej vzame mož požirek, potem vzame mož še en požirek, nazadnje pa vzame požirek moža.“ Pivske navade vladajo ljudstvo; vsi od kraja se jim klanjajo; ne le pijanci, ampak tudi tisti, ki se prištevajo zmernim. Kdo bi se upal odkloniti kozarec vina! Vsa družabnost se je preselila v gostilne. Društva imajo svoj sedež v gostilnah, shodi se prirejajo v gostilnah. Ljudje pijejo ne iz potrebe, ampak ker je navada tako. Pijejo kadar jemljejo slovo in ko se zopet snidejo, pijejo, ko so lačni, da zamorijo lakot, ko so siti, da zopet dobijo apetit; če so žejni, da žejo vgasijo, če so že pili, ker so vedno z nova žejni. Pijejo če jih zebe, da se ogrejejo; če je vroče, da se ohladijo; če so zaspani, da se zdramijo; če ne morejo spati, da zaspijo; pijejo, če so žalostni in če so veseli, na jezo in korajžo; pijejo zato, da pijejo. Nikoli ne zmanjka vzrok. Zadnje šestico da pijanec za pijačo; „še kikeljco prodala bom, za sladko vince dala bom“. Premoženje, zdravje, čast, družino in slednjič še samega sebe prodaja pijanec temu hudiču. Ali ni to suženjstvo sedanjega časa, razširjeno med vsemi stanovi?

(Dalje pride.)

Politični pregled.

Parlamentarni položaj. — Zasedanje češkega deželnega zbora se konča 2. ali 3. junija. Rešiti nameravajo začasni proračun, predlogo o podporah po umah oškodovanim, predlogo o deželnih prispevkih, za vodne zgradbe in nekaj manjših gospodarskih predlogov. Državni zbor se snide zopet 6. junija in zbornice do srede meseca julija.

Ogrska kriza. — Skupni fin. minister Burian se je v nedeljo povrnil na Dunaj. V Budimpešti pogovarjal se je z različnimi voditelji koaliranih strank, a najdalje, kakor se samo po sebi umeje, s Košutom. V nedeljo pa je imel tudi z grofom Ju-

lijem Andrássijem jedno uro trajajoč pogovor. Naloga, katero je dal cesar ministru Burianu, bila je, kakor pišejo listi, ta, da se z voditelji koaliranih strank dogovori glede osebe, ki naj bi prevzela sestavo novega ministerstva. In ravno grof Julij Andrássi bil bi baje ta oseba. Kakor se poročila z Budimpešte je Andrássi Burianu naznanil, da je voljen prevzeti mesto ministerskega predsednika ter sestaviti novo ministerstvo.

Američan o avstrijskem bojnem brodom. — „Standardov“ tržaški poročevalec poroča, da je odposlala ameriška vlada admiralu O. Neilla proučevati evropske ladjedelnice. Admiral je izjavil poročevalcu, da so avstrijske bojne ladje najurnejše na svetu in sicer plovejo za dva vozla hitreje, kakor najhitreje na svetu. One tri avstrijske bojne ladje, ki so bile zgrajene v „Stabilimento tecnico“ so take, da se jim ni bati nobenega sovražnika.

Konference jugoslovanskih škofov v Rimu v zadevi glagolice in zavoda sv. Hieronima so se že pričele. Baje bodo izročili sv. očetu spomenico. V tej avdijenci bo predstavil sv. oče škofom svojega delegata, ki je pooblaščen voditi obravnavo s škofi. V soboto je sv. oče sprejel v avdijenci zadrškega nadškofa, škofa iz Mostarja in zagrebškega nadškofa.

Pismo sv. očeta francoskim ženam. — Aprila meseca je nadškof pariški, kardinal Richard, priporočil sv. očetu narodno zvezo francoskih žena. Sv. oče Pij X. je odgovoril predsednici zveze, baronesi de Brigode, v prekrasnem pismu, ki slove tako-le: „Vam, ljubljena hčerka, in tovarišicam, ki so nam enako ljubive, vam, ki izvršujete v vaši domovini sveto poslanstvo, pošiljam prisrčen pozdrav. Vi ste plemenite hčerke tistih žena, ki so v začetku preteklega stoletja z močjo ostale zveste veri in potegnile Francijo stran od prepada, kamor so jo hoteli

LISTEK.

Večerni ave ...

Zdrava Marija ...

Vsi logi šepetajo,
šumijo vse vode
in zvezde v harmoniji
nebesni te slavé.
In koder božje solnce
ogreva solzni dol
ozdravljaš mnoge rane,
ozdravljaš mnogo bol.
O sprejmi prošnje tudi,
o zvezda visočin,
ki pred Teboj jeca jih
Tvoj — izgubljeni sin! —

Milosti polna ...

Ko solnce izza sinjih gor
čez polje cvetno se razlije,
kdo ume naj lepoto to
njegove večne harmonije?
Ko v grešne Ti vpreš oči
z ljubavjo tiho, sladko silo,
kje srce je, ki milosti
ne bi čutilo, ne ljubilo?

In blagoslovljen sad Tvojega telesa...

O cvet, o roža mistična,
o čudes vseh čudes!

Tvoj Bog si v tempelj svet izbral
telo je vseh telés ...
Vsi veki Te slavé poselej,
ljudje vsi Te časté,
in On, Tvoj sin, na gôro, glej,
spe kri prelit za nje.
O cvet, o roža mistična,
vselej proslavljena,
rodila si nam Jezusa,
zato — pozdravljena!

Jezus ...

Le naj brumi,
le naj besni
viharja moč,
demon noči —
ne bodemo se zbal mi,
ne homo trepetali mi!
V nas luč je in sam Bog je v nas
in čuva nas vsevečni čas.
Saj ko v nočéh se počemo
in divjih koli stočemo,
ime Njegovo med sladk
trepi naš duh, preganja mrak.

Gospod s Teboj ...

Ko temelj je zemlji polagal,
družica si bila Mu Ti,
Ko luči nebeske je vžigal,
si zrla v Njegove oči.

Ob Njem si stala, ko umiral
na križu Bog Tvoj ...
In zdaj v nebesih kraljuješ
in On kraljuje s Teboj.

Blagoslovljena Ti mej ženami ...

In tisto jutro trudna šla
je Mati k grobu,
vso težko pot je jokala —
Pastirja vdaril je Gospod
in čreda, glej,
ne ve ne kam, ne ve ne kod.
Ne vidiš nič? — grob je odprt,
Tvoj sin, Tvoj Bog
premagal spone je in smrt.
Pred grobom angeli pojó,
pojó na glas
in Mater vsi tolažijo.

Sveta Marija, Mati božja ...

Zvonovi zazvonili so
otožno čez otožno plan;
in zopet eden je dokončal
življenja trudapolni dan.
Večkrat je padal, ali Tebe
pozabil, Mati, ni nikdar,
in večkrat klical Te je v sili,
in bil s Teboj je mnog vihar.
Zvonovi zazvonili so
otožno čez otožno plan ...

O, Mati božja, daj mu raj
in brez viharjev dan!

Prosi za nas uboge grešulke zdaj ...

Odpusti jim, ki po temáh
blodeči hirajo.
V obraze riše kes jim bol,
ko k Tebi se ozirajo
in vračajo iz potov zlih
in hočejo po luč, po dan ...
Izprosi milosti jim Ti
zbog Njega boli, Njega ran.

In ob naši smrtni url ...

In ob naši smrtni uri
Mati ob postelji stoj,
ko življenje bode s smrtjo
bojevalo zadnji boj.
In pokaži iz bolesti
nam od sreče jasen pot!
Do resnice nas povedi
iz laži, skušnjav in zmot!
In pred Sina in Sodnika
vodi Tvoja roka nas,
da slavimo Te, častimo
in smo Tvoji večni čas! —

J. Mohorov.

pahnti; naslanjajoč se na njihov zgled, Vi dokazujete z Vašimi deli, da je ne-izogibna poguba, če se ne uvažujejo verska načela in izvrševanje krščanskih dolžnosti. Vaše matere so vkljub sarkazmu in zasmehovanju, ki so mu bile izpostavljene, ohranila v svojem srcu in življenju načela vere Kristove in so popravljale ter okraševale cerkve francoske. Tako so dosegle, da je Francoska prizanesla katoliškemu krstu. Ista slava čaka Vas in tudi priznanje tistih, ki Vas sedaj napadajo. Ti namreč shranjujejo na dnu srca nek čut občudovanja, kreposti se divijo in klanjajo tako, da jo želijo imeti sredi svoje družine; ponosni so, če imajo žene, ki so pobožne in delavne obenem čuječe, mile in požrtvovalne, zmožne vzgajati zarod sinov bolj krščanskih, kot so očetje in zato tudi bolj srečnih. V težkih prilikah, v katerih se sedaj nahaja cerkev, zahvaljujemo Gospoda, ker se je vera in ljubezen zalekla v Vaša srca kakor v posvečen kraj in želimo, da ohranite z Vašimi žrtvami ta zaklad nedotaknjen in da ga izročite kakor kal novega življenja prihodnjemu rodu. Vam pa, Vašim obiteljnim in Vašemu delu podeljemo z vso prisrčnostjo apostolski blagoslov“.

Boji v Macedoniji. — 2000 Albancev je obkobil Gibljane, kamor so hoteli udreti. Iz Skoplja je odšlo vojskovo. Cesta v Totovo je zasledena od Albancev, ki ropajo potnike.

Rusko-japonska vojska.

General Linevič je dne 21. t. m. brzojavil: Dne 19. t. m. je en ruski oddelek zasedel vas Šaholse; naslednjega dne je oddelek prodiral dalje. Istega dne je neka kolona prišla blizu postaje Čantufa v boj s topništvo; Japonci so bili prisiljeni zapustiti postajo ter so se dne 20. t. m. umaknili proti jugu. Kolona, ki se je istega dne približala Manhentse, je ta kraj zažgala. Istega dne se je blizu vasi Armagan, štiri vrste zapadno od Kinhuantse, ki je bil zaseden od močnega japonskega oddelka, vršil boj med pehoto.

Osebe, ki so dospeli v Čifa iz Port Arturja, pripovedujejo, da je v soboto vsled neke brzokavke iz Tokija sto oboroženih Japoncev zasedlo parnik „Kazan“, ki se nahaja tamkaj. Izjavili so, da hočejo to ladijo, ki je za časa obleganja služila Rusom kakor lazaretna ladija, smatrati kakor vojni plen.

„Daily Chronicle“ od ponedeljka javlja iz Hongkonga od 21. t. m.: Parnik „Arabia“, ki je dospel v Hongkong, poroča, da je včeraj slišal gromenje topov v Pedro Blanco, otoku, ki se nahaja vzdolžno od Hongkonga in da je baltiška flota preplula kanal Baši, ki se nahaja južno od otoka Formoze. Parnik „Sanka“ je dne 19. t. m. srečal 4 ruske transportne ladije, ki so plule proti jugu. Prišedši iz kanala Baši. Ladije so imele Marconijev brezžični brzojav.

Dopisi.

V Gorici, 22. maja. — (Majnik in otroci.) — Kakor se v lepem mesecu majniku vse oživlja, cvetlice odpirajo svoje dišeče čašice, log in gaj odmeva petja velikih in majhnih pevcev, tako se tudi v človeški mladosti godi. V njej se prikaže cvetje, razvijajo se zmognosti. Pa li veste, komu je lep bujen majnik posvečen? O, ne dvomim, da že vsako otročece zna. Majnik, katerega je narava naktila, podarjen je Mariji. On ima izmed vseh mesecev to prednost, da proslavlja nebes Kraljico. Pa tudi mladina ima prvo mesto in skoraj nekato sveto dolžnost pred vsemi drugimi, da skazuje divni Kraljici nebes in zemlje čast in slavo.

Iz teh nagibov podalo se je bilo tudi nekaj razredov „Šolskega Doma“ pretečeno nedeljo, t. j. 21. t. m., na Sv. Goro pod vodstvom g. kateheta in nadzorstvom nekaterih gđ. učiteljic. Otrok je bilo vkljub slabemu vremenu nad 70. Dospel do svetega kraja Marijine božje poti, so jih gđ. oo. frančiškani s križem in zastavo sprejeli. Zraven tega je slovesno zvonjenje prav ginljivo uplivalo na nedolžna otroška srca, vneta za Marijo. — Ob 9. uri je imel g. katehet primeren govor, v katerem je povdarjal moč in dobrotljivost Marijino, kako naj otroci Njo častijo posebno z molitvijo sv. rožnega venca. Končal pa je s tem, da je

otroke „Šolskega in Malega Doma“ Mariji v varstvo izročil. Pri sv. maši so gđne učiteljice z otroci ginljivo pele. Popoldan je bil sv. rožni venec in pete litanije. Bil je zares prazniški dan za otroke. Toda kakor je sploh v teh dnevih mnogo deževalo, pretilo je to neljubo vreme tudi pot proti domu z dežjem presenečiti. „Prositi in bodete prejeli“ in sicer z živo vero je treba prositi. Tedaj se gotovo zalobi, ako le ni našemu dušnemu zveličanju nasprotno. Otroci so se vrnili zopet v cerkev in goreče prosili Marijo. In glej — zjasnilo se je tako, da so brez vse težkote došli na svoj dom, polni veselja in vdanosti do Marije.

Tem potom pa se zahvala izreka gđ. oo. frančiškankom za sprejem, kakor tudi gđnam učiteljicam za nadzorstvo in petje. H koncu opomnimo, da naj se nam ne zameri, ako vpletamo ta spis med druge, kakor da bi se iskalo časti. Držimo se samo izreka:

„Opera Dei revelare bonum est.“ — o.

Iz Kobarida. — (Občni zbor „Slovenskega katoliškega političnega in gospodarskega društva“ za kobariški okraj.) — V nedeljo, 14. t. m., vršil se je v Kobaridu društveni občni zbor Čeprov so ljudje večinoma odšli po delu v svet, sešlo se je vendar nad 100 društvnikov v Nemčevem salonu.

Predsedoval je deželni poslanec Ivan Lapanja in podal kratek pregled društvenega delovanja v preteklem letu. Spominjal se je sijajnega javnega shoda ob priliki blagoslovljenja zastave bralnega društva; opomnil je, da je z odhodom g. Cirila Metoda Vuga zgabilo društvo delavno moč, a nadejamo se, da ga bo g. kaplan Zamar uspešno nadomestoval.

V teku leta si je društvo osnovalo drevesnico, ki bo okraju lahko v veliko korist. Društvo je zadobilo v ta namen deželno podporo in pričakuje tudi državne.

S pozivom, da društveniki in odbor tudi v bodočem letu izvršujejo svojo polnost, ter ostanejo tako društvu zvesti, je predsednik končal svoje poročilo. Sledilo je temu poročilo blagajnika, Janeza Koren, o društvenem denarnem stanju, kar se je vzelo z zahvalo na znanje.

Nato je bil izvoljen nov odbor: Predsednik: Ivan Lapanja; tajnik: Ciril Zamar; podpreds.: France Šlunder in Alojzij Miklavič; blagajnik: Janez Koren; odborniki: Janez Volarič, Janez Berginc, Jakob Skabin, Valentin Sok, Anton Hraš, Anton Bajt, Tomaž Kranjc, Valentin Kuntib, Ivan Lenkič, Andrej Maligoj.

Sprejele so se potem naslednje resolucije.

1. Franceta Šlunder za posušenje kobariškega blata in regulacijo hudournika Šjaka; potem da bi se priredili poučni tečajji za čevljarje in krojače tudi v Kobaridu.

2. Valentina Sok za zagrajenje Nadiže in njenih pritokov.

3. Antona Bajt, da bi se kmalu pričela izvrševati postava za povzdigo živinoreje, in da bi vlada bolj podpirala zidanje okrajnih in občinskih cest.

4. Janeza Berginc, da bi vlada pošiljala okrajnega živinozdravnika po občinah predavati o živinoreji in živinozdravilstvu.

5. Alojzija Miklavič: Protest proti uvedbi novega občinskega reda v taki obliki, kakor ga je sprejel deželni zbor; dalje da bi vlada tudi letos poslala erarske žrebce za plemo v Kobarid, kakor druga leta in naj bi bili kmečki mlinci, ki ne meljejo žita za prodaj, prosti obrtnega davka.

6. Žuber iz Sužida predlaga, naj bi se nadomestnim rezervistom dajali erarski čevlji za čas orožnih vaj, ter bi ne bili siljeni rabiti lastne; orožne vaje naj bi bile v mesecu majniku, ko imajo ljudje največ časa.

7. Predsednikovo: Naj bi bili vsi napisi ob progi bohinske železnice skozi našo deželo pisani v slovenskem jeziku, ter naj bi se nastavili pri nji samo slovensčine zmožni uradniki in uslužbenci.

Slednjic se je zborovanje zaključilo z ogorčenjem nad pisavo liberalnih listov o pokojnem škofu Strossmayerju.

Sv. križ pri Trstu. — Dne 19. t. m. so našli pod Sv. Križem mrtvega človeka na kraju morja, kamor ga je vrgla voda. Ko je prišla komisija na lice

mesta, pronesli so ga v Sv. Križ. Drugi dan so ga rezali in dognali, da je moral biti v vodi več ko 20 dni. Star je bil okolu 32 let. Pravijo, da je bil mizar v Trstu in da je iz Skopega doma.

Novice.

Primorski škofje pri papežu. Papež je v torek vsprejel nadškofa goriškega, škofa tržaškega, poreškega, ljubljanskega, krškega in kolarskega ter poslanika pri sv. Stolici grofa Szecsenja.

Škof Mahnič in hrvaški jezik. — S Krka poročajo, da je škof dr. Mahnič opetovano poizkušal uvesti pri poučevanju verouka hrvaški jezik v „laške“ šole na Kvarnenskih otokih. Okrajni šolski svet in deželni odbor sta nastopila proti. Škof Mahnič se je pritožil na naučno ministarstvo.

Za „Slovensko slottedče“: P. n. gg. Marija Stepančič 1 K, Frančišek Vrtovec 20 V, Josip Ličan, kn. nadškof. tajnik 10 K, Anton Breščak, trgovec 2 K, „Slovenska Beseda“ 1 K, Henrik Črnigoj, žup. upravitelj 1 K.

Za Alojzijeveščice: Preč. g. Jos. Kosec 20 K in za nov kip M. B. 10 K; odbor politič. in gospodarskega društva za Kobarid 10 K.

Uprava „Prim. Lista“ je prejela za „Šolski Dom“ 1 K, katero je darovala „Slovenska Beseda“; Sequens: Kavčičev gramofon in vesela družba pri „Zvezdi“ 10 K. Za „Alozijeveščice“ 6 K, katere je daroval g. Fr. Kodrič, kurat.

Izpred porotnega sodišča. — V četrtek tje sedel na zatožni klopi 15-letni Alojzij Nunin iz Chioprisa. Tožben je bil, da je ukradel, ko je služil kot trgovski vajenec pri trgovcu Ernestu Zardini v Korminu, več malih zneskov in nazadnje tudi znesek 10 kron, kakor tudi, da je ukradel mesarju Delorenzoniju istotako denarnico, v kateri se je nahajalo 610 kron. Obtoženec je vse to priznal. Porotnikom stavljen je bilo jedno samo vprašanje, in sicer glede tatvine 10 kron in 610 kron. Porotniki so na to vprašanje odgovorili sicer da, ali s pristavkom, da Nunin ni imel namena ukrasti nad 600 kron, ampak manj nego 600 kron. Vsled tega je obsodilo sodišče Nunina na 14-mesečno ječo, poostreno vsaki drugi mesec z jednim postom in samotnim zaporom. Državni pravdnik si je pridržal pravico prijavit proti ti razsodbi pritožbo ničnosti.

V ponedeljek in v torek vršila se je pred tuk. porotnim sodiščem kazenska obravnava proti zakonskima Mihi in Tereziji Križnič iz Anrovega, ki sta bila oba tožena zaradi goljufije. Kakor smo svoječasno poročali, tožila je Terezija Križnič Miho Peršolja iz Kojskega zaradi 1800 kron, katere bi mu bila posodila ter tudi v navzočnosti prič odštela v krčmi „All' Universita“ v Gorici. Križnič dobila je pravdo v vseh treh sodnih instancah, ker sta priči Ivan Gravenica in Anton Žniderčič s prisego potrdili, da sta bila v resnici navzoča, ko je Terezija Križnič odštela Peršolji v omenjeni krčmi 1800 kron. Pri vsem tem pa, da je Peršolja tudi v tretji instanci izgubil pravdo, ni hotel še vendar nehati in je ovadil celo zadevo državnemu pravdnikstvu, vsled česar je drž. pravdnikstvo po dokončani preiskavi tožilo zakonska Križnič zaradi goljufije, prič Gravenico in Žniderčiča pa zaradi krive prisege. Proti pričama Gravenica in Žniderčič vršila se je že, kakor smo svoječasno poročali, pred tuk. okrožnim kot kazenskim sodiščem kazenska obravnava, in oba sta bila obsojena na več mesečno ječo, ker sta priznala, da sta krivo pričala ter da ju omenjenega dne, ko je Križnič trdila, da je odštela Peršolji v krčmi „All' Universita“ v Gorici 1800 kron, še v Gorici ni bilo ter da sta tako pričala le zaradi tega, ker sta bila od zakonskih Križnič podkupljena. Dobila sta namreč za to in sicer Gravenica 60 kron, Žniderčič pa 100 kron. V ponedeljek in torek torej vršila se je pa pred porotnim sodiščem kazenska razprava zaradi goljufije proti zakonskima Križnič. Križnič prišel je do precejšnjega premoženja, pa ne na lep način, kajti tožaril se je vedno in je bil znan kot hud pravdar. Na ta način spravljen premoženje pa ni imelo pravega teka in tako prisiljen je bil že leta 1902 odstopiti svoji ženi premoženje, četudi najbrže ne iz dobrega namena. Imel je pa tudi tu in tam več dolžnikov.

Med njimi bila sta tudi zakonska Markovčič iz Brestja v Brdih. Dolžna sta mu bila 2100 kron. Ta dolg prodal je Križnič Mihi Peršolja iz Kojskega za 600 kron, in je bila dotična pogodba spisana pri notarju 4. avgusta 1902, in takrat odšel je Peršolja Križniču dogovorjenih 600 kron. Križnič popihal jo je potem v Ameriko. Ko je bil on v Ameriki, prodano je bilo njegovo premoženje na javni dražbi. V mesecu januarja 1904 je pa tožila njegova žena Peršolja za 1800 kron, katere bi ma bila, kakor zgoraj omenjeno, posodila v navzočnosti prič Gravenice in Žniderčiča, kar pa ni bilo res, kakor je bilo že zgoraj omenjeno. Pri obravnavi pa se je izgovarjala, da je Peršolja tožila za 1800 kron, ker ji je moč iz Amerike pisal, da je prodal Peršolji za ta znesek dolg, katerega je imel pri zakonskih Markovčič. Križnič, ki je prišel med tem časom domov, in katerega je istotako kakor ženo državno pravdnikstvo tožilo zaradi goljufije, zvijal se je na vse mogoče načine, pri vsem tem pa vendar priznal, da je pregovoril prič Gravenico in Žniderčiča, da sta krivo pričala. Trdil je pa vsejedno, da je Peršolji prodal dolg za 1800 kron in celo tudi, da je on dal Peršolji onih 600 kron, katere mu je potem Peršolja pri notarju odštela, tako da bi bil po njegovih trditvah Peršolja v resnici njemu ali njegovi ženi dolžan še vedno 1800 kron, za katere je njegova žena Peršolja tožila. Ali kolikor med preiskavo, tolikor tudi med obravnavo ugovarjal si je Križnič tako zelo, da je bil vsakdo trdno prepričan, da laže. Zagovarjal je obtoženca dr. R. Luzzatto. Porotna klop bila je mešana. Zato pa je bilo treba tolmača. Obtožbo je zastopal državnega pravdnika namestnik g. Jaglič. Vsled pravoreka porotnikov, ki so potrdili jim stavljen vprašanja, obsodilo je sodišče Miho Križniča na 6-letno ječo, njegovo ženo Terezijo pa na 4-mesečno ječo, poostreno z jednim postom vsaki mesec.

Dr. Tuma antikrist kali?! — V sobotnem „Slovincu“ čitamo o dr. Tumi to-le:

Zmešan filozof je dr. Tuma. V Trstu je socijalnim demokratom pridigal o veri ter jim klobasal tako zanimive stvari, da jih ne smejo utajiti „Slovincem“ bralcem. Dr. Tuma je seveda nastal — to se pravi: on misli, da je nastal iz opice in sicer po „vaji možganov“. Pravi, da je bilo tisočletja treba „vaditi možgane“, preden so se tako izurili, da morejo proizvajati tako učenost, kakor jo prodaja dr. Tuma. Govoril je:

Tudi žival ima pamet, samo da je pri nekaterih bolj razvita, pri drugih bolj zaostala n. pr. pes. Človek, ki se je tisoč let razvijal, je prinesel zaklad seboj, ki ga je podedoval od svojih pradedov, katerega so isti tisočletja zbirali; samo, da se ne zaveda.

To je tista stvar, ki žene dr. Tuma, da mora razlagati svojo učenost. Ti nesrečni možgani so tisočletja delali in se izpopolnjevali, pa niso žalibog vedeli, kaj in čemu se pravzaprav tako silno izpopolnjujejo. In še dandanes se človeški možgani ne zavedajo — razen dr. Tumovih, ki so nemara za nekaj tisočletij preskočili druge. Dr. Tuma pravi, da je vera v Boga nastala iz tega, ker je človeku grom in blisk imponiral. Modernemu človeku pa nič več ne imponira, in zato pravi dr. Tuma:

V 19. stoletju pa je človek toliko znanosti na dan spravil, da je človeku učenjaku skoraj vse znano. Zato pa tudi vera peša, ker človek mnogo vé. In kadar bode človek vse vedel, tudi vere več ne bo.

Dr. Tuma je gotovo „človek učenjak“, sicer ne bi socijalnim demokratom govoril, saj je pri njih znanstvenik vsakdo, ki mu nič ne imponira. A da je dr. Tuma toliko „znanosti na dan spravil“, nismo vedeli. Veliki prirodoslovci pišejo o zagonetkah in uganjках, a dr. Tuma je prišel tako daleč, da mu je že skoraj vse znano v zraku in v vodi, na luni in na solncu. Samo malo je še treba, prav malo, pa bo vedel popolnoma vse. In takrat bo vere konec. Takrat bo imponiral dr. Tuma samo še sam sebi. In tega se zareda, kajti z avtoriteto kakega Buddha ali Zarathustra je v Trstu naznanil novi Evangelij s proroškimi besedami:

„Kaj naj delavec veruje? Delavec naj veruje vero nekaterih velikih „noz“, ki so prišli do ednostavnosti.“

Tako je! Tuma je nekje bral o mo-
nizmu, pa ni dobro razumel in je prišel
tako — do „enostavnosti nekaterih velikih
mož“. Kako se počuti ta „veliki mož“ v
svoji „ednostavnosti“? popolnoma ke-
mično, kajti v kemiji vidi on vir svoje
modrosti. Kemičarji à la Tuma so do-
gnali, da je „vse le ena tvarina“. Hočeš-
nočeš — moraš priznati, da je vse, kar ob-
stoji, bodisi težko ali lahko, živo ali
mrtvo, vse je le ena tvarina. Dr. Tuma
na primer in stara bukev sta popolnoma
ista tvarina, čisto enostavna in nič jima
ne imponira. Pač nekaj je še, kjer se dr.
Tuma ni mogel povspeti do popolne
„ednostavnosti“ in kjer se zdi, da mu
vendar še nekaj imponira. Piše namreč:
„Bolj se razvija znanost, tembolj vera
peša in bode propadla čim bode doka-
zano, kdo da goni zadnjomoč.“

Pri tisti „zadnji moči“ so se toraj
ustavili dr. Tumovi izvežbani možgani.
On ve vse, skoraj vse, samo tega še ni
izluhtal, kdo goni tisto zadnjo moč, ki
suče svetovja, ki daje gorkoto in svetlobo
in življenje. Seveda bo dr. Tuma tudi to
rešil s kemijo v najkrajšem času in tedaj
bo popolnoma — ednostaven. Tudi nje-
govih poslušalci so morali biti strahovito
„ednostavni“ ljudje, kajti „Rdeči Prapor“
priobčuje to ednostavno neumnost pod
naslovom „Znanstveno predavanje“ in
ohbljuje, da bo dr. Tuma o tem go-
voril še šest večerov! Upajmo, dotlej
najde tistega, ki goni zadnjo moč!

Popravek. — G Miha Marinič nas
prosi, da popravimo poročilo o porotni
obravnavi, ki se je vršila v torek dne
13. l. m. proti Alojziji Šinigoj zaradi de-
tomora, v toliko, da ni bil on pri dotični
obravnavi porotnik, kakor je bilo to v
zadnji štev. našega lista po pomoti na-
vedeno.

Ogenj. — V Grgarju, in sicer v
oddelku Sedovec nastal je ogenj, ki je
popolnoma uničil hišo Štefana Madona
ter hišo in hlev Josipa Skoka z vsem,
kar se je nahajalo v hlevu in hiši. Zgorela
je tudi jedna junica.

Topovi na Sv. Gori. — „Elinost“
je priobčila svoječasno dopis iz Gorice,
v katerem je bilo rečeno, da so shranili
topničarji štiri najmoderneje topove v
kleti čč. oo. frančiškanov na Sv. Gori.
Mi smo se sicer na dotičnem mestu in-
formirali in izvedeli, da je vest o mo-
dernih topovih, shranjenih v kleti samo-
stana čč. oo. na Sv. Gori, popolnoma ne-
osnovana. Dopisnik „Elinosti“ pa še
vedno vzdržuje svojo vest kot resnično.
Mi ne rečemo drugega, nego da je ome-
njena vest neutemeljena, in da v kleti
samostana na Sv. Gori ni nobenega mo-
dernega topa. Kdor pa hoče pri vsem
tem verjeti dopisniku „Elinosti“, mu
tega pač ne more noben braniti, kakor
tudi dopisniku ne, ako hoče pri svoji tr-
ditvi vstrajati. Saj bi se mu ne moglo
celo braniti, ako bi hotel tudi trditi, da
teče Soča od Gorice proti Sv. Luciji in
ne od Sv. Lucije proti Gorici.

„Ta presneti Mirenc!“ — Ko je
na Sv. Gori končal svoj govor g. dr.
Dermastja, je stopil na oder priprost
mož, ki nas je naravnost osupnil s svo-
jim nastopom. Marsikateri ni vedel, kaj
prava je prav hoče ta mož na odru, ka-
tereza je ravnokar zapustil mož, ki je
bil tu na svojem mestu. Začetka srno
mnogi mislili, da je mož stopil na oder
nepoklican. Ko smo pa spoznali, da na-
stopa kot zastopnik delavcev, postalo
nam je tesno pri srcu in bati smo se
začeli, da bi se možu kaj ne zareklo. A
ta naš nepotreben strah in našo neopra-
vičeno tesnost je mož s svojim odločnim
pogledom in s svojim prepričevalnim go-
vorom bliskoma pregnal; in prejšnja za-
dovoljnost se je povrnila in veselje je
napolnilo naša lica, ko smo slišali, kako
trezno razmotriva in kako navdušeno
zasleduje tih pereče delavsko vprašanje.
Objednem se je pa vse začelo povpraše-
vati po imenu in priimku govornika, ki
se toliko upa. Dolgo so si šepetali na
ušesa v moji bližini, čegav je in odkod
je, ne da bi mogel jaz kaj zvedeti o
njem. Naposled, ko je on že skoro kon-
čal svoj govor, se pririje do mene mož-
jak in pravi: „Ti presneti Mirenc, kaj
se vse ne spomni!“ Neko notranjo za-
dovoljnost je občutil ta moj sosed, ko je
videl, da tudi priprost delavec lahko
trezno razmotri in pametno govori; in ker
v tem trenutku ni mogel ravno dobiti
primernega izraza, s katerim bi povedal
svoje zavzetje in iznenadenje nad takim
govorom, je na ta najpraprostejši način
izkazal zasluženo hvalo govorniku.
Moja najljubša želja bi bila, da bi pri-

hodnjič zopet slišal priprostega delavca,
ki nam jasno in trezno pripoveduje te-
žave in trpljenje svojega stanu ter pa-
metno in odločno zahteva opravičenega
izboljšanja.

Izgubila je dne 19. l. m. neka
oseba od svetogorske cerkve do Solkana
srebrno uro s srebrno verižico. Kdor bi
jo bil našel, je naprošen, naj jo prinese v
naše upravištvo. Dobil bo nagrado.

Slabo vreme. — Slabšega vremena
si ta čas ne moremo misliti. Dež lije
po noči in po dnevu, kakor da bi bil
najel, in postalo je vsled tega tako
mrzlo, da zimska sukaja človeku prav
nič ne škodi. Ni potreba omenjati, da
škoduje ta vedni dež neizrečeno poljskim
pridelkom. O dobri vinski letini ne more
biti skoraj več govora. Sadje se je ve-
činoma poizgubilo.

Ljudje, ki so se nadejali, da vdobe lepe
novce za črešnje, ki so tako lepo kazale,
so se v svoji nadi zelo varali, kajti
črešnje pokajo in gnjijejo že na drevesu.
Istotako gnjije detelja, katere so pri nas
že mnogo pokosili. Poleg tega pa je še
vse polno dela na polju, katerega ljudje
ne morejo opraviti. Jeden del slabe le-
tine je torej že tu. Po Furlaniji nara-
ščajo reke in potoki, ki so na več mestih
že poplavlili polje. Z jedno besedo: Slabo
kaže.

Nesreča v tovarni v Zdravščini.

— O nesreči, ki se je pripetila večeraj
popoldne v tovarni v Zdravščini, se
nam piše: Večeraj popoldne je šel nad-
delavec Barnaba Tomsič (po domače
„Brna“) iz Sovodenj, ki dela že celo vr-
sto let v tovarni v Zdravščini, k nekemu
kolesu, da bi popravil pas, ki goni razne
stroje. Vsled neprevidnosti ga zgrabi pas
za jopo in telovnik ter ga potegne z vso
močjo do stropa, kake štiri metre visoko.
Ko ni mogel pas dalje vleči svoje žrte
radi trzmissijskega kolesa, se je jopa
in telovnik raztrgal in Barnaba je padel
na tla. Sprva se je mislilo, da je že iz-
dihnil, a pozneje je prišel malo k zave-
sti tako, da je bilo mogoče mu podeliti
sv. zakramente in da je izrekel svojo
poslednjo voljo. Kmalu potem so najeli
izvoščeka in vsega zavitega v razne odeje
ga prepeljali v bolnišnico usmiljenih brat-
tov v Gorici.

Umrl je g. Gvidon Fonžari, račun-
ski asistent pri deželnem odboru.

Izvažanje krme. — „Wiener
Zeitung“ je priobčila naredbo minister-
stva za finance, trgovino in poljedelstvo
od 22. maja 1905, s katero je preklicana
prepoved glede izvažanja krme.

Tržaške bombe pred dunajskimi
porotniki. — V ponedeljek je pričela
razprava pred dunajskimi porotniki. Za-
toženi so 30-letni magistratni davčni
oficial Oskar Suban, 26-letni trgovski so-
trodnik Marcel Dipauli, 33-letni dimnikar
Giusto Salatei in 38-letni dekoracijski slikar
in strokovni učitelj Napoleon Cozzi,
vsi iz Trsta. Državno pravdištvo jih toži,
da so ustanovili tajni odbor, ki naj pripravi
in podpira Garibaldijev napad na Av-
strijo, izdelovali bombe in razširjali ita-
lijanske veleizdajalske spise. Lani 14. in
15. julija je našla policija v društvenih
prostorih „Vita dei Giovanni“ in „Società
Gianastica“ več izvodov pesmi „All'
armi“ (Zgrabite orožje!) in pod podom
lesen zaboj, v katerem sta bili dve Or-
sinijevi bombi. Več sumljivih odbornikov
je pobegnilo v Italijo, zapri so pa obto-
žence. Preiskava je dognala, da so na-
meravali prekucijo. V Trstu in Istri so
poizkušali dobiti prostovoljcev, ki naj bi
se pridružili v primernem času Garibal-
dijevim prostovoljcem. Izmed obtožencev
je obstal Suban, ostali taje. Izmed be-
gunccev je izvršil samomor v Vidmu
voditelj zarotnikov, Bonicioli. Po shodu
dne 17. julija za italijansko vseučilišče
so nameravali napad na nemško telo-
vadno društvo „Eintracht“ v Trstu. Raz-
prava je določena na devet dni in se
izvrši s pomočjo tolmačev.

Obtoženci so elegantno opravljeni:
Cozzi in Suban imata italijanski tipus,
dočim se o ostalih tega ne more trditi.
Obtožnico so brali eno uro. Nato se je
pričelo z zaslišanjem obtožencev. Suban
izjavlja, da ni kriv, ker je tekom časa
vse storil, da bi stvar preprečil, prizna
pa, da se je udeleževal iredentovske pro-
pagande. Obtoženec opisuje razne ire-
dentovske demonstracije v Trstu in pri-
poveduje o društvu, katerega je usta-
navljal trgovski agent Dipauli. Društveni
namen je bil pridobiti mladino. Pri pre-
davanjih je bil predavatelj skrit za zas-
torem, da je mladina ohranila tajnost

njegovega imena. Mladino se je učilo, kako
naj postopa pred preiskovalnim sodnikom,
če bo aretirana. On je moral priseči,
predno je bil sprejet za člana iredent-
ovske zveze. Pripovedovalo se mu je o
nekem odboru, ki ima zaveznike v Vidmu.
Od ond se vrši posredovanje med Trstom
in Milanom, kjer je glavni sedež odborov.
Reklo se mu je, da bo Garibaldi v kratkem
nekaj podvzel proti Avstriji. Predsednik:
„Kak namen naj bi se dosegel s to pro-
pagando?“ Obtoženec: „Govorice naj bi
se širile o dohodu Garibaldija“. Pred-
sednik: „Kaj razumete pod iredentizmom“.
Obtoženec se izogiba dati na to jasen
odgovor, a predsednik ne odneha. Za-
govornik dr. Ellenbogen: „Govorimo
jasno! Ali ste vedeli, da je namen ire-
dentizma odvzeti Avstriji Trst in ita-
lijanske avstrijske pokrajine in te priklopiti
Italiji?“ Obtoženec: „Da to sem vedel!“
Obtoženec priznava, da je delil letake, z
datumom „18. avgusta“ (rojstni dan ce-
sarjev) ter pripoveduje, kako so avstrijski
iredentovci pri dohodu laške kraljeve
dvojice natakli na zastave Trsta, Istre
in Gorice črne trakove. Obtoženec je
20. septembra 1903 (spominski dan za-
vzelje Rima) razobesil s tržaškega ma-
gistrata italijansko trikoloro. Obtoženec
naposled izjavlja, da je hotel vse na-
mene preprečiti, da je pričel hoditi v
cerkev, da je hotel celo vstopiti v neki sa-
mostan in da je skrbel zato, da bombe
niso bile napoljene in da bi se ne moglo
vžgati. S tem je bil prvi dan razprave
sklenjen. V torek se je nadaljevalo za-
slišanje obtoženca in ostalih obtožencev.

Slovenske pridige v Trstu. —
Ker marsikak čitatelj „Primorskega lista“
prihaja v Trst, je dobro da ve, kje so
slovenske pridige. Zato prinašamo dotični
red: 1. Pri Novem Sv. Antonu vsako
nedeljo in praznik zjutraj ob 6 $\frac{1}{2}$, vsako
nedeljo in praznik popoldne ob 3 $\frac{1}{2}$.
2. Pri Starem Sv. Antonu vsako nedeljo
in praznik ob 6 $\frac{1}{2}$ zjutraj pred mašo s
slov. napevi, in vsako nedeljo in praznik
popoldne ob 3 $\frac{1}{2}$ pred slov. blagoslovom.
3. Pri Sv. Jakobu vsako nedeljo in
praznik s sv. mašo s slovenskimi napevi
ob 9. uri, vsako nedeljo in praznik po-
poldne ob 3. pred slov. blagoslovom.
4. Pri Sv. Vicencu vsako nedeljo in
praznik ob 7 $\frac{1}{2}$ zjutraj pred mašo s slov.
napevi, vsako nedeljo in praznik ob 2 $\frac{1}{2}$
oziroma 3. popoldne pred slov. bla-
goslovom. 5. Slovenske šmarnice v Trstu
in v okolici se tudi drže v mesecu maju.

Samomor matere in sina. — V
Trstu se je 22. maja na pokopališču
zastupila 50 let stara Leopoldina Terka.
Njen sin 26 letni pomoščak se je neko-
liko pozneje ustrelil na svojem stanovanju.
O vzrokih teh dveh samomorov še ni
nič znanega.

Uvoz riža v Trst. — V Trst sta
pripeljali angleški ladiji „Hilbride“ in
„Irom“ 141.694 vreč riža.

Meso v Celovcu. — V mestni
mesnici v Celovcu prodajajo goveje meso
po 80 do 92 vinarjev klg.

Ne navadno prirodno prikazen je
bilo videti dne 13. l. m. v gozdu „Rog“
na Dolenjskem. Župnik iz Poljanice je
šel tisti dan dve uri daleč bolnika za
smrt pripravljat. Ko se je vračal domov,
vidi gozd kake pol ure na okolu pokrit
z rmenim dežjem. Vse je bilo rmeno:
drevje, trava in cesta; luže so imele
okrog in okrog rmen rob. Ko je neko-
liko te tvarine v roke vzel in se je voda
posušila, je ostala na pratih rmena moka
žveplenemu cvetu podobna.

Šmarnice. — „Glasi moje mladosti“
V poslavo Marije, brezmadeža spočete
device in preveseli spomin 50-letnice
proglašanja te verske resnice. Zložil Ra-
doslav Silvester v Vipavi. Z dovoljenjem
knezoškofijstva. Dobiva se v Katoliški
bukvarni v Ljubljani. Cena: broš. 60 v, vez.
K 1-30. Slovenci imamo mnogo šmarnic,
ki so kaj različne vrednosti. Ta knjižica
pa je lična in se takoj prikupi po svoji
ljubkosti. To je zbirka pesmic, po ka-
terih bo posebno mladina rada posegla.
Pesmi pričajo o veliki ljubezni, s katero
je pisatelj opeval Kraljico majnikovo.
Primerno je za mladino tudi to, ker je
enostavna in se gladko bere. Pesmice
toplo priporočamo.

Pet novih hotelov, opremljenih z
vsemi modernimi potrebščinami, bode v
avstrijskih alpskih deželah ob novi že-
lezniški progi zgradil neki konsorcij, v
katerem je tudi Krupp iz Berndorfa.

Morilec žensk J. Hocha, ki je bil
40-krat oženjen in je zastupil mnogo

svojih žena, so v New Yorku obsodili
na smrt. Ves čas je tajil.

V Zagrebu so ustanovili novo
tiskarno pod imenom: „hrvatsko-kato-
liška zadružna tiskarna“. V tej se bo
tiskalo „Hrvatsvo“, jedini katoliški
dnevnik na Hrvatskem.

Povodenj v severni Italiji. —
Zveza med Milanom in Benetkami je
pretrgana, ker je povodenj odnesla že-
lezniški most pri Montebellu. Mestre in
več sosednih mest je pod vodo. Že 40
let ni bilo tamkaj take poplave. Žetev
je uničena na več krajih.

Boj za življenje. — V Bilbau
(Španija) so imeli zaprtoga na smrt
obsojenega roparja Agnarja. Pretečeni
četrtlet je prišel jetniški paznik po njega,
da ga odpelje na morišče. Ropar pa je
med potom zgrabil prazno steklenico
ter paznika tako močno udaril z njo po
glavi, da se je onesvešččen zgrudil na tla.
Nato je začel ropar bežati po hodnikih,
drugih deset kaznjencev se mu je pri-
družilo. Pazniki so se morali umakniti
ter so poklicali vojake, ki so po dolgem
boju premagali upornika. Agnarja so
zvezali in štirje vojaki so ga morali nesti
na šafot. Med potom je enemu nosilcev
še izbil oko. Na šafot so ga morali z
jerمني privezati, vendar je bil okoli
sebe in krvnika.

Za kratek čas.

Norlišnica pri Št. Petru. — Kmetič
gredoč v Gorico, se je vstavil na šem-
peterski cesti in gledal nekaj časa delavce,
ki pripravljajo prostor za bodočo deželno
norišnico. K njemu pristopi nagizdan
gospodič in ga vpraša:

„No, kaj pa gledate, očka?“
„I, nu, glejdam, glejdam, pak ne
vejm, ne kej je, ne kej bo.“
„A? kaj ne veste, kaj bodo tu zi-
dali?“

„Mi bodo pej uani povejdi. Na ve-
lika rejč bo, kukr vidm.“

„Velika, velika. Veste očka, tu bo
norišnica ali „špita“ za neumne kmete.“

„A tako, tako. Špetau ze te neumne
kmete de bo tle le, praujo. Nu ja, sevejde,
še ze gospuđe bi biu velk prmejhn.“

Gospodič je v zadregi pljunil na tla,
kmetič pa se je po strani namuznil in
zmagonosno odkorakal proti mestu.

Poslano*)

Vsled različnega komentiranja, zakaj
smo porotniki oprostili zatoženko L. Š.
iz Dornberga, pojasnujemo: Stavilo se
nam je edino vprašanje je-li obtoženka
pri zavesti in n a m e n o m a usmrtila
svoje dele?

Ker se je g. porotnikom zdelo težko
potrditi izraz n a m e n o m a in ker na
prošnjo nismo dobili dodatnega vpra-
šanja od sodnega dvora je prišlo do
znanega pravoreka.

Ant. Skolaris,
predsednik porotnikov.

*) Za vsebino pod tem naslovom je od-
govorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva
tiskovni zakon. Ur.

Loterijske številke.

20. maja.
Dunaj 24 52 26 2 64
Gradec 80 21 64 52 11

Ponos vsake gospo-
dinje je dobra kava.

Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava

se ne bi smela pogrešati
več v nobnem gospo-
dinjstvu, kadar se na-
pravlja kavina pijača.

o o o

Zahtevajte le izvirne savoje
s imenom KATHREINER.

Kuharica želi službe

v mestu ali okolici. Nastopi lahko 15. maja ali pozneje. Eventualno vprašanja na upravništvo »Primorskega Lista« pod šifro „Stajerka 20“.

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici odlikovan z častno diplomo najvišjega priznanja jubilejne razstave na Dunaju l. 1898. n v Gorici na razstavi l. 1900 s zlato svetilno zvršuje naročila vsakovrstnega peciva ndi najfinejega, za nove maše in godove olače za birmo in poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. — Priporoča se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najljubšeje.

M. U. D' Dereani

zdravi

v Gorici, Stolni trg 2, I.

Št. 1248

Op.

Razglas.

Naznanja se, da

JAVNA DRAŽBA

zastavlil l. četrletja t. j. mesecev januarja, februarja in marca 1904, začne v ponedeljek dne 5. junija 1905. ter se b nadaljevala naslednje četrtke in ponedeljke.

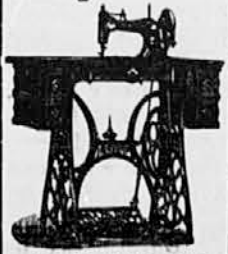
Od ravnanjstva zastavljalnica in ž njo združene hranilnice. V Gorici, 4. maja 1905.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici št. 25, v Gorici,

priporoča častiti dunovčini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portoriko i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboji. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Miljaveče prve in druge vrste; namreč od 1/2 kila in ob enega funta. Testenine iz tvornice Znidarski & Valentič v l. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Saunig & Dekleva

ulica Municipio št. 1, Gorica.

Velika tovarniška zaloga *šivalnih strojev* kakor za šivilje, krojače, čevljarje, in tudi za umetno vozanje (rekaniranje). V zalogi se tudi nahajajo angleška *duokolesa* „Helical Premier“ in *slamorenji stroji*, *samokresi* in razne *puške*. lastna meh. popravljalnica. Glavno zastopstvo za Primorsko: Centrifug „Westfalia“.

Anton Krušič

krojaški mojster in trgovec v Gorici Corso Gius Verdi 33.

Izdeluje vsakovrstne obleke za vsaki stan in sicer za civilne, vojaške in državne uradnike.

Za vse obleke je vedno v zalogi raznovrstno ravnokar došlo sveže angleško in domače blago za bližajočo pomladansko sezono.

Ima zalogo gotovih oblek in sukenj za vsaki stan.

o o o Cene zmerne o o o.

C. kr. krojaški kroji, vsakteremu razumljivi raznih velikosti. Cena za celo obleko 18 K, samo telovnik in jopa 10 K.

M. Poveraj

v Gorici na Travniku.

Vojaška in uradniška krojačnica, trgovina z manufakturim blagom in z gotovimi oblekami. Cene brez konkurence. Vse priprave za uradnike in vojaštvo. Častniške in uradniške obleke z orožjem.

Obleke za birmance po nizkih cenah.

Lekarna

Cristofolletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice s snamko sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka)

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. — Okrepé želodec, storé, da agine v kratkem času omotica in živovna lénost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je.

Cena steklenici 60 vin.

Najbolje stiskalnice za vino

Stiskalnica za vino.

in za MASLINE so stiskalnice „ERCOLE“ najnovjše in izvrstnega sestava s pristojem za dvostruki in trajni pritisek; zajamčena največa izraba, veča od vseh drugih stiskalnic; najbolj avtomatične škropilnice za trte patent.

„SYPHONIA“ koje delajo same, brez obračanja.

Mlini za grozdje, vočje in masline. Robkalnice z mastilom za grozdje. Plugi za vinograde, sušnice za vočje, kakor tudi za vse proizvode rastlinske, živalske in rudne. Hidraulične stiskalnice, stiskalnice za seno, slamo itd. za ročno delo. Mlatilo za pšenico, čistilo za žito, pr birolo mečkalo za krmo in mlini za brašnu, ročni in razne velikosti, plugi, ter vseh drugih gospodarskih strojev

Izdelujejo in popravljajo z jamstvom kot posebnost najnovjše, izborne, obistinite, pripoznate najboljše in odlikovane tvrdka

PH. MAYFARTH IN DR.

gospodarskih in vinarskih strojev, na Dunaju, Taborstrasse šte. 71.

Odlikovani v vseh državah sveta z več kot 530 zlatih, srebrnih in počastnih kolaju. Iustrovani ceniki in mnogobrojna izpričevala pohvalna. Prekupel in zastopniki dobro došli

Samodelujoča škropilnica

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini hiš. šte. 9.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905 dalje:

na menico po 5 1/2%, na vknjižbo pa po 5% z 1/8% pravnega prispevka za vsacega pol leta. Obrestna mera za hranilne vloge ostane nespremenjena.

And. Fajt,

pekovski mojster, Gorica, tekalliče Fr. Josipa št. 2 (lastna hiša), in podružnica št. 20.

Izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, kakor za nove maše in godove, kolače za birmance in poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov. Ima in prodaja različne moke, fina peciva, fina vina in likerje po smerni cen. Za Veliko noč posebno goriško pinco in potice itd.

Jakob Šuligoj

urar c. kr. drž. železnic v Gorici, Gosposka ulica šte. 25

Priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih žepnih ur, posebno zdaj ob času sv. birme prav cen.

Anton Breščak

Gorica, gosposka ulica št. 14, (blizu lekarne Gironeoli).

Ima v zalogi vsakovrstno pohištvo za vsak stan. Oprava po najmodernejih slogih, posebno za spalne, jedilne in posetne sobe je po nemškem slogu.

Bogata zaloga podob na platno in šipo z različnimi okvirji. Belgijska brušena ogledala vsake velikosti. Različno poništvo, kakor: toaletne mize, različna obešala, preproge za okna itd. Različne stolice z trsja in celuloida, posebno za jedilne sobe. Blazine iz strune, afriške trave, z žimami in platnom na izbiro ter razne tapetarije. Reči, katere se ne nahajajo v zalogi, preskrbijo se po izbiri cenikov v najkrajšem času. — Daje se tudi na obroke, bodisi tedenske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.

V zalogi ima najelegantnejšo sobno opravo, na katero se še posebej opozarja p. n. občinstvo!

Ustanovljena tvrdka l. 1866.

Telefon št. 62.

J. Brufovka - Gorica

Glavna zaloga:

Gosposka ulica 3 Podružnici: Raštelj 3, Sažana

Odlikovana tvornica nadplatov, tovarna usnja na paro, velika zaloga domačega in inozemskega usnja ter vseh potrebščin za čevljarje, usnje za sedlarje, knjigoveze in tapetarje.

Glavna zaloga ličila v korist družbi sv. Cirila in Metoda.

Ceniki na zahtevo zastoj in franko.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Pozor! Eno krono nagrade!

Pozor! Eno krono nagrade!